ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ «ΑΛΛΟΙ»

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

Α3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Επικοινωνιακό πλαίσιο: στοιχεία που θα πρέπει να ληφθούν υπόψη:

- Σύνθεση κειμένου προς δημοσίευση στο σχολικό ιστολόγιο:
- Ο/Η μαθητής / μαθήτρια (πομπός), απευθύνεται στη σχολική κοινότητα του ΕΠΑΛ στο οποίο φοιτά.
- Δέκτες του είναι κατεξοχήν μαθητές/-τριες.
- Αφορμάται από την ιστορία του Boye, μετανάστη που αποφοίτησε από το ίδιο σχολείο και πλέον σπουδάζει γιατρός, για να κάνει το επαγγελματικό του όνειρο πραγματικότητα.
- Καλείται αφενός να προασπιστεί τα δικαιώματα κάθε παιδιού και αφετέρου να προτείνει τρόπους στους συμμαθητές και στις συμμαθήτριές του/της, ώστε όλοι μαζί να συμβάλουν στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των διακρίσεων κατά των παιδιών, ξένων και μη (ζητούμενα / σκοπός).
- Ενδείκνυται η υιοθέτηση προσωπικού, οικείου ύφους λόγου, καθώς και η χρήση α΄ πληθυντικού ρηματικού προσώπου, προτρεπτικής υποτακτικής και προστακτικής, η επίκληση στη λογική με επιχειρήματα υπέρ των ατομικών δικαιωμάτων, αλλά και η επίκληση στο συναίσθημα μέσω της ενεργοποίησης των ενσυναίσθησης των αναγνωστών.

Λόγοι που κάθε παιδί πρέπει να απολαμβάνει τα ατομικά του δικαιώματα (ενδεικτική αναφορά)

- Όλοι οι άνθρωποι είναι ίσοι, ανεξαρτήτως ηλικίας, φύλου, καταγωγής. Όσα δικαιώματα έχουν κατοχυρωθεί για τους ενήλικες ισχύουν και για τα παιδιά και για κάθε άνθρωπο.

- Ειδικά τα παιδιά, που βρίσκονται σε τρυφερή ηλικία και εκ των πραγμάτων έχουν ανάγκη προστασίας, πρέπει με κάθε τρόπο να ζουν σε ένα ασφαλές πλαίσιο και, πέρα από την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών τους (τροφή, στέγη, υγεία), να απολαμβάνουν την αγάπη και τη φροντίδα, προφυλασσόμενα από κάθε είδους καταπίεση ή κακοποίηση (σωματική, λεκτική, ψυχολογική), καθώς αυτή θα μπορούσε να αφήσει το στίγμα της στην ψυχή τους για όλη τους τη ζωή.
- Δεδομένου ότι τα παιδιά βρίσκονται σε διαδικασία διάπλασης της προσωπικότητας και του χαρακτήρα τους, είναι σημαντικό να τους εξασφαλίζονται όλες οι απαραίτητες παροχές (π.χ. η εκπαίδευση, η δυνατότητα εποικοδομητικής-δημιουργικής αξιοποίησης του ελεύθερου χρόνου τους), για να «ανακαλύψουν» τον εαυτό τους, να ξεδιπλώσουν τα ταλέντα τους και να διαμορφώσουν τις αρχές τους.
- Δεδομένου επίσης ότι τα σημερινά παιδιά θα γίνουν «αύριο» πολίτες αυτού του τόπου, είναι σημαντικό να τους δίνονται ευκαιρίες να εκφράζονται ελεύθερα, να ενημερώνονται, να διαμορφώνουν κριτική σκέψη, ώστε να εξελιχθούν σε «ενεργούς πολίτες» που θα μπορούν να πάρουν πρωτοβουλίες μέσα στην κοινωνία.

Τρόποι – προτάσεις καταπολέμησης των προκαταλήψεων και των διακρίσεων προς τους αναγνώστες-συμμαθητές/-τριες (ενδεικτική αναφορά)

- Να αποδεχόμαστε κάθε συμμαθητή μας σεβόμενοι/-ες την όποια διαφορετικότητά του, είτε είναι ξένος (όπως ο Boye) είτε Έλληνας, είτε πλούσιος είτε φτωχός, είτε αδύνατος είτε εύσωμος κ.λπ.
- να βάζουμε υποθετικά τον εαυτό μας στη θέση κάθε θύματος bullying και ρατσισμού, ώστε να συνειδητοποιούμε καλύτερα τη βαρύτητα του φαινομένου και να μην επιτρέπουμε την εκδήλωση ή την επανάληψή του.
- να χαιρόμαστε με τη χαρά των άλλων και να τους συμπονούμε στη λύπη τους, σκεπτόμενοι/-ες πόσο σημαντικό θα ήταν και για εμάς να έχουμε γύρω μας ανθρώπους που μάς υποστηρίζουν σε κάθε χαρούμενη ή δυσάρεστη στιγμή.
- να συνειδητοποιήσουμε ότι αφενός ο καθένας μας αξίζει να κάνει τα όνειρά του πραγματικότητα και να ζει τη ζωή του με αισιοδοξία και χωρίς φόβο (όλοι θα το θέλαμε αυτό για τον εαυτό μας) και αφετέρου ότι είναι άδικο να βάζουμε «τρικλοποδιές» στους γύρω μας ή να ανεχόμαστε να βλέπουμε κάποιους «ισχυρούς» να κάνουν τους «αδύναμους» δυστυχισμένους.

Β3. (25 μονάδες)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ο ήρωας του διηγήματος είναι ένας Αλβανός νέος, ο οποίος μετανάστευσε στην Ελλάδα το 1993. Με την άφιξή του στη χώρα ο ξάδερφός του, Αντριάν, και η σύντροφος εκείνου, Μάρα, ουσιαστικά τον «μεταμόρφωσαν», φροντίζοντας με κάθε τρόπο η εμφάνισή του να μην τραβάει τα αρνητικά βλέμματα των άλλων. Ειδικά η Μάρα τον πήγε στο κομμωτήριο να κουρέψει το «*μπόλικο μαλλί*» του, κάνοντάς τον αγνώριστο (όπως λέει, δεν μπορούσε να κοιτάξει το πρόσωπό του), ενώ έπειτα πέταξε στα σκουπίδια όλα τα ρούχα από τη βαλίτσα του, κρατώντας μόνο τα «φιρμάτα» από την Ιταλία. Στόχος ήταν ο νεαρός να κρύψει την αλβανική του καταγωγή, προκειμένου να αποφύγει την εκδήλωση ρατσιστικής συμπεριφοράς εναντίον του, μιας και την περίοδο εκείνη οι Αλβανοί ήταν συχνά στόχος ρατσιστών. Γι' αυτό άλλωστε, όταν ο ήρωας νοίκιασε ένα διαμέρισμα, τού δόθηκε η πιο σημαντική οδηγία: Να προσποιηθεί ότι είναι κάποιος άλλος. «*Μην τολμήσεις να πεις ότι είσαι από την Αλβανία*». «*Πες ότι είσαι Ιταλός*».

Οι μαθητές/-τριες, μπαίνοντας στη θέση του ήρωα, μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τα συναισθήματά τους τεκμηριώνοντας την απάντησή τους. Είναι πιθανόν βέβαια να κάνουν λόγο για τη λύπη και την απογοήτευση που θα μπορούσε να νιώθει ο Αλβανός νέος, με δεδομένο ότι οι συνθήκες τον αναγκάζουν να μην είναι ο εαυτός του, δηλαδή καθημερινά να καταπιέζεται προσποιούμενος ότι είναι κάποιος άλλος, προκειμένου να γίνει αποδεκτός στην ελληνική κοινωνία.

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να συντάξουν μια φιλική επιστολή εκ μέρους του ήρωα του διηγήματος, με παραλήπτη κάποιον φίλο εκείνου, η οποία αναμένεται να έχει περίπου την ακόλουθη δομή:

Προσφώνηση: *Αγαπητέ φίλε (όνομα),*

Πρόλογος: (επαφή με δέκτη) *Τι κάνεις; Ελπίζω να είσαι καλά. Έχω καιρό να μάθω νέα σου....* (ανακοίνωση θέματος) *Ξέρεις, εγώ πριν λίγο καιρό μετακόμισα... αλλά έχασα την πιο καλή γειτόνισσα, την κυρία Ουρανία.*

Κύριο μέρος: - (γενικές εντυπώσεις από την κυρία Ουρανία) *Η κυρία Ουρανία ήταν καλός άνθρωπος, νοιαζόταν για εμένα... Κάθε βράδυ είχε την έγνοια μου πότε θα γυρίσω από τη δουλειά. Με είχε σαν παιδί της και ανησυχούσε... «Γύρισες, αγόρι μου;», μου έλεγε και με καληνύχτιζε.*

- (αποχαιρετισμός) *Όταν άφησα το διαμέρισμα και πήγα να την αποχαιρετήσω, τη λυπήθηκε η ψυχή μου. Έκλαιγε... Ήθελα να βγάλω το*

ψέμα από μέσα μου, να της πω ότι είμαι Αλβανός. Μου έκλεισε το στόμα. Το πιστεύεις; Τα είχε καταλάβει όλα και δεν είχε πει τίποτα. Φοβερή!

Επίλογος: *Αυτά είναι τα νέα μου. Ελπίζω να .... Περιμένω γράμμα σου...*

Αποφώνηση: *Να είσαι καλά! / Σε χαιρετώ! (όνομα)*